

FINNSAM information

Nr 2
2021

Medlemstidning för FINNSAM - Finnbygder i samverkan

ISSN 2000-9399

Om FINNSAM-information

Syfte med medlemsbladet

FINNSAM information är ett medlemsblad som ges ut fyra gånger per år till medlemmar i föreningen FINNSAM - Finnbygder i samverkan. Syftet med medlemsbladet är att ge medlemmarna möjlighet att ta del av aktuella rapporter, protokoll, nyheter och konferensinbjudningar.

Ansvarig utgivare

Maud Wedin, Falun, Ordförande i FINNSAM

Medlemstidningen ISSN är 2000-9399

FINNSAM:s organisationsnummer är 802429-6108.

Redaktion

Anita Österman
Timbonäs 140
SE-686 98 Gräsmark
Telefon +46 70 604 65 57
anita_osterman@hotmail.com

Hans Bergström
Övre Stortorpet, Långvak
SE-671 92 Arvika
Telefon +46 70 292 22 25
hans.bergstrom@textra.se

Om redaktörens uppdrag

Redaktörens uppdrag är att sammanställa material från föreningsmedlemmarna. Nästa FINNSAM-information kommer ut i oktober månad. Vill du ha med något i nästa nummer så är manusstopp den 15 september.

Medlemsavgift

Medlemsavgiften är 100 NOK/SEK för enskild person och 300 NOK/SEK för institution/organisation.

Betala din medlemsavgift senast 31 januari.

Om avgiften inte är betald senast 30 juni, stryks du ur medlemsregistret.

Glöm inte bort att ange din e-postadress.

Sverige

Plusgironummer 646 27 77-1

Norge

Bankkontonummer: 1830.33.22104, Grue Sparbank.

FINNSAM- information nr 2, 2021

Innehåll

Om FINNSAM	3
FINNSAM:s styrelse 2021	3
FINNSAM:s vårkonferens i södra Ångermanland	7
Ny bok: Ristningar av Stig Welinder	15
Konferens inställd	15
Årsmöteshandlingar	16
Protokoll från FINNSAM:s årsmöte	33
Skogsfinskt informationsprojekt	35

Några ord från redaktörerna

Den blomstertid nu kommer – ja den är ju redan här. Just nu sitter jag i Övre Stortorpet och tittar ut på den magnifika syrenhäcken som sprider färgglädje och sommardofter ända in i huset. Och faktiskt har vi båda börjat se naturen på ett helt annat sätt sen vi började på Skogsguidekursen på Klarälvdalens Folkhögskola. Jag har alltid gått i skogen, plockat svamp och bär eller bara suttit på en stubbe och filosoferat. Helt plötsligt har vi båda börjat se oss omkring; titta där; där växer grönskål, och där fnösk-ticka.... I något senare nummer ska vi skriva ett reportage om kursen när vi gått färdigt. Den handlar om arvet efter skogsfinnarna, om kulturen, naturen och om kvinnorna på Finnskogen.

Detta nummer av tidningen är återigen tämligen välmatat med ett reportage om konferensresan till Sandslån 2019 vilket inte tidigare har publicerats. Dessutom finns den ekonomiska redovisningen för år 2020 med verksamhetsberättelse och protokollen från det digitala års- och styrelsemötet som hållits finns med. Stig Welinder bidrar med ett tips om en bok om ristningar som förväntas utkomma framåt augusti-september.

Ha en riktigt skön sommar!

Anita o Hans

Om FINNSAM

FINNSAM bildades 1992 för att underlätta samarbete, forskning mm kring finnskogsaktiviteter. Nätverket är öppet för alla som är intresserade av skogsfinnarnas kultur och historia.

FINNSAM arrangerar årligen en vår- och en höstkonferens där finnskogsområden är värdar. FINNSAM-medlemmarna får därigenom lära känna olika finnskogsområden i Sverige eller Norge. Vanligen arrangeras årligen även en vinterkonferens med arkiv- eller ämnestema. Regelbundet skickas medlemsbladet FINNSAM-info med aktuella rapporter, protokoll och nyheter.

FINNSAM håller också i olika projekt innefattande litteratur, byggnader, släktnamn, släktforskning, informationsfilm, bibliografi och mycket annat. Mer information om FINNSAM hittar du på www.finnsam.org.

FINNSAM:s styrelse 2021

Ordförande

Maud Wedin, Bergalid 3, SE-791 32 FALUN
telefon: 070-692 28 64,
e-post: maud@finnbygden.se

Vice Ordförande

Jan-Erik Björk, Sjögrässtigen 4
531 73 KÄLLBY, telefon: 072-320 01 80
e-post: janne.bjork1@telia.com

Kassör

Anette Norberg, Västra Vargträsk 13, SE-921 92
LYCKSELE, telefon: 076-763 20 15
e-post: anette@vargtrask.one
Anette är även ansvarig för medlemsregistret.

Sekreterare

Tor Eriksson, Västra Nobelgatan 22, SE-703 55
ÖREBRO, telefon: 019-14 05 08, 070-823 44 25,
e-post: hummelgruvan1970@gmail.com

Ångermanland-Södra Lappland

Ordinarie: Maarit Kalela Brundin, Innertavle 381,
SE-905 96 UMEÅ, telefon: 070-527 92 73
e-post: maaritkalelabrundin@gmail.com
Suppleant: Tord Eriksson, STOCKHOLM
e-post: tord@kth.se

Mellannorrland

Ordinarie: Maud Wedin, adress se ovan
Suppleant: Linda Blied, ÅBY
e-post: linda.blied@gmail.com

Gävle-Dala/Orsa

Ordinarie: Maths Östberg, V. Ösavägen 40, SE-822
40 ALFTA, telefon: 070-566 01 68
e-post: info@finnskogsmuseet.se
Suppleant: Eva Jernqvist, DELSBO
e-post: eva.jernqvist@gmail.com

Bergslagen

Ordinarie: Tor Eriksson, adress se ovan
Suppleant: Kenneth Norrgrann, VÄSTERÅS
e-post: zinda@hotmail.se

Närke-Tiveden

Ordinarie: Lena Gribing, Anderstorp, SE-695 94
FINNERÖDJA, telefon: 070.231 77 15
e-post: lena.gribing@gmail.com
Suppleant: Yvonne Johansson, LAXÅ
yvonne_johans51@hotmail.com

Värmland

Ordinarie: Anita Österman, Timbonäs 140,
SE-686 98 GRÄSMARK, telefon: 070-604 65 57
e-post: anita_osterman@hotmail.com
Suppleant: IngMarie Bohmelin, Hamngatan 21, 172
66 Sundbyberg, 073-7291550
ingmarie@bohmelin.se

Norge södra Finnskogen

Ordinarie: Birger Nesholen, Gjeterudsvegen 76,
NO-2260 KIRKENÆR, telefon: +47-900 29 447
e-post: birger@skogfinnskogsmuseum.no
Suppleant: Jan Myhrvold, GJERDRUM
e-post: jan@fennia.nu

Norge norra Finnskogen

Ordinarie: Asgeir Lindberget, V. Strætåsvegen 241,
NO-2435 BRASKEREIDFOSS
telefon: +47-977 00 670
e-post: asgeir.l@gmail.com
Suppleant: Kirsten Tannåneset, Storskjaeret 73,
2437 HASLEMOEN, +47 41636253
skogtussa50@gmail.com

På gården Arvidstorp i Skedevi socken finns en gammal loftbod kvar. Foto: Tor Eriksson.

Välkommen till en FINNSAM-helg på Regnagården i Kolmården lördagen 18 – söndagen 19 september 2021!

För något år sedan anordnades ett inledande seminarium på Fredagården i Getå i Norrköpings kommun för dem som ville lära känna området Kolmården lite bättre. FINNSAMs medlemmar samlades tillsammans med människor från traktens olika hembygdsföreningar lördagen 26 och söndagen 27 oktober 2019. Vi fick då lyssna till föredrag och göra en utfärd i området. Resan gick till gårdar på landskapet Södermanlands sida av Kolmården.

Nu förflyttar vi oss till Finspångs kommun med en rundtur i Östergötland. I detta landskap har FINNSAM aldrig tidigare haft någon sammankomst. Seminariet avhålls lördagen 18 och söndagen 19 september. Vi håller till på Regnagården, som ligger ett par mil norr om samhället Finspång. På Regnagården spelades en del av pilsnerfilmen Pensionat Paradiset med bland annat Thor Modéen in 1937. Nu tillhör anläggningen som är vandrarhem Svenska Turistföreningen.

Regnagårdens restaurang är stängd i år p.g.a. coronan. Således idkar vi för en gångs skull självhushåll på Regnagården, som vi förfogar över helt och hållet själva. Vi hjälps åt att tillaga lunch under både lördagen och söndagen. Lördagens middag körs ut från Stjärnborgs Kök i Finspång. Vi köper in all dryck som serveras till måltiderna. Vill ni ta med er egen dryck går det förstås bra, och vi ber er att ta med för att göra i ordning er egen frukost.

Vi har kontakt med föreningar i trakten, och vi gör en utflykt med buss till några bosättningar i Regna och Skedevi socknar. Regnagården är belägen i Regna kyrkby, en ålderdomlig by med lantliga omgivningar. Ett besök ingår på Regna hembygdsgård, där över ett dussin byggnader finns att beskåda. Här finns även ett rikhaltigt arkiv med domstolsprotokoll, skifteshandlingar, bouppteckningar med mera. Kanske finns här något vi kan ha glädje av?

Nu inriktar vi oss konkret på hur forskningen kring (skogs)finnarnas historia i Kolmården ska bedrivas. Det är även angeläget att se finnarnas historia i perspektiv till hur omgivningen såg ut. Vad fanns före finnarna?

Preliminärt program för seminariet

Lördagen 18 september

11.30	Registrering och inkvartering på Regnagården.
12.00	Vi äter lunch.
13.30	Vi går ombord på Kolmårdens buss, som far runt i östgötadeln av Kolmården. Avstigning sker vid Finnbråten, Finntorp och Arvidstorp. Kaffe serveras på Skedevi hembygdsgård i Käxelvik, där vi även får veta mer om föreningens arkiv och samlingar.

- 18.00 Återkomst till Regnagården.
- 19.00 Middagen avnjutes i trevligt sällskap. I samband med måltiden underhåller Willy och Moni Höglund oss med sång till gitarr. Willy och Moni har anknytning i olika grad till trakten. Det bjuds även på allsång till några kända melodier.
- 21.00 Ett enklare samkväm avslutar dagen.

Söndagen 19 september

- 08.00 Frukosten ger energi för dagens övningar.
- 09.00 Ett antal personer får 10 minuter var för att berätta om nuvarande kunskapsläge gällande forskningen kring Kolmården. Bland personerna finns Stig Welinder, Jan-Erik Björk, Linda Blied och Margareta Tidman.
- 10.00 Kaffe med smörgås serveras i matsalen.
- 10.30 Vi som är inställda på att aktivt arbeta med finnarna i Kolmården diskuterar projektets fortsättning. Vilken kunskap är önskvärd och hur kan den anskaffas?
- 12.00 Vi hjälps åt med lunchen.
- 13.30 En promenad görs till Regna hembygdsgård, där vi bland annat ser en loftbod från mitten av 1700-talet. Kaffe med hembakat bakverk avslutar besöket här och hela seminariet.
- 16.00 Var och en åker hem till sitt för den här gången.

FINNSAM har genom Linda Blied startat en facebook-grupp, FINNSAM Kolmårdsprojektet. Gruppen har 10 medlemmar, och vill du vara med här kan du kontakta Linda via facebook-sidan. Linda har även försett oss med ett gemensamt konto på Dropbox, för inläggning och delning av spännande material med anknytning till tidig finsk bosättning i Kolmården. Du kan även nå Linda på e-post linda.blied@gmail.com

Kartan över studieområdets omfattning är uppdaterad. Den senaste versionen bifogas till denna inbjudan.

Anmälan helst via e-post görs till:	Två dagar (inklusive logi i dubbelrum)	1 000:-
Tor Eriksson	Två dagar (exklusive logi)	700:-
E-post: hummelgruvan1970@gmail.com	Två dagar (exklusive middag och logi)	400:-
Adress: Västra Nobelgatan 22, 703 55 Örebro	En dag (lördag, inklusive middag)	400:-
Tel: 070-231 82 22	En dag (lördag, exklusive middag)	150:-
	En dag (söndag)	250:-
	Tillägg för enkelrum	200:-

Medtag sänglinne och handduk.

OBS! Respektera sista anmälningdag söndagen 5 september

OBS! Betala inte in några pengar förrän jag hör av mig efter anmälningstidens slut. Avgiftens storlek är beroende av antalet deltagare och hur mycket bidrag vi får!

Härmed anmäler jag mig till FINNSAM:s seminarium i Kolmården 18-19 september 2021!

Namn _____

Adress _____

Telefon _____ E-post _____

2 dagar, inkl. logi i dubbelrum _____ 2 dagar, inkl. logi i enkelrum _____

2 dagar, exkl. logi _____ 2 dagar, exkl. middag och logi _____

1 dag, inkl. middag (lö) _____ 1 dag, exkl. middag (lö) _____

1 dag (sö) _____

Jag är vegetarian _____ Jag är diabetiker _____

Jag är allergisk mot till exempel gluten, laktos m.m. _____

Jag vill dela rum med _____

Övriga önskemål _____

Vi tackar våra medarrangörer och bidragsgivare för ert viktiga stöd av vår konferens!

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

FINNSAM:s vårkonferens i södra Ångermanland 31 maj – 2 juni 2019

Förspel torsdagen den 30 maj

Kristi Himmelsfärdsdag startade i Karlstad en Lars-son-Resman Buss med vår vän Torbjörn Fransson som chaufför resan mot södra Ångermanland. Syftet var att konferensdeltagare från södra Sverige och Norge skulle få en chans att färdas bekvämt upp till Sandslån vid Ångermanälven, där vårens konferens ägde rum. På bussen fanns det även möjlighet att presentera något ämne för sina medresenärer. Själv klev jag på i Örebro försedd med två kartonger böcker av FINNSAMs nya verk om Kilsbergssfinnarna.

Under eftermiddagen nådde vi fram till Finnskogsmuseet i Skräddrabo. Här klev vi av bussen för att åter besöka detta enastående tvärskandinaviska museum. I biblioteket finns nästan all känd finnskogslitteratur. Turen gick så vidare mot Arbrå och Bjuråker, där middagen serverades på Avholmsberget. Då man här befinner sig 210 meter över havet finns här Hälsinglands vackraste utsikt. Man har en fin vy över Dellensjöarna och angränsande Norrbo socken. Eva Jernqvist berättade om sin hembygd, att Norrbo är en av de socknar där finnbefolkningen bodde i centralbygden, med släktband både inom det stora skogsfinska relationsnätverket och med hälsingiska bondesläkter. Sedan åkte vi ned från Avholmsberget, och tjugotalet passagerare fortsatte till Gnarp, där övernattningen skedde på Berggårdens Gästgiveri.

Fredagen den 31 maj

På fredagen rullade bussen först till Sundsvall, där kosan styrdes mot Norra Berget. Här betraktade sällskapet ett lofthärbre från Finnsjön och Bredsjöstugan från Ljustorp. Bredsjöstugan byggdes under 1700-talets första hälft av finnen Daniel Mattson. Under färden vidare mot Sandslån fick vi bland annat höra Maud Wedin berätta om finnbosättningar i Medelpad. Framkomna till Sandslån var det roligt att se så många bekanta ansikten igen. Även några nya delt-

Maud Wedin hälsar välkommen till konferensen i Sandslån.

agare dök upp. Tillsammans ett gäng på 45 personer. Alla var dock inte med hela tiden. FINNSAMs vårkonferens 2019 i Sandslån inleddes med en gemensam lunch på vårt vandrarhem.

Programmet började klockan 13.00 då Maud Wedin hälsade alla välkomna och presenterade FINNSAM och vilka projekt som är aktuella inom ramen för föreningens verksamhet just nu. Det pågår projekt kring film, litteratur, DNA samt byggnader.

Jan Samuelsson föreläser för oss i Sandslån.

Därefter höll professor Jan Samuelsson från Mittuniversitetet ett föredrag om förhållandena i Finland i början av 1600-talet och Axel Oxenstiernas förvaltningsreformer. Gustav Vasa drog in många förläningar i riket i början av sin regeringstid i syfte att själv få kontroll över skatteintäkterna. Makten försköts från högadeln till gagn för riket. Ofrälse eller lågadliga personer tillsattes som fogdar som drev in skatt och rapporterade direkt till kungen. I ett härad kunde det finnas 100 fogdar. Centralt skapades en kammare där landets räkenskaper kontrollerades och ett kungligt kansli som skötte kungens brevväxling. Cirka 10 personer arbetade i kammaren och 10 personer i kansliet. Under perioden 1570 – 1650 kartlades varje gård i Sverige för att kunna skattläggas.

Ärendemängden ökade enormt och det blev till slut kaos i statsförvaltningen. Ärenden låg i högar. En reform av statsförvaltningen blev nödvändig. Det behövdes en mellaninstans – län. I början av 1600-talet utsågs Axel Oxenstierna till förste minister. Han tog itu med att reformera statsförvaltningen inspirerad av samtiden i Europa där liknande förändringar gjordes. 1614 inrättades Svea hovrätt – den kunde kontrollera häradsrätterna och ledde till att det blev en enhetlig rättsskipning i landet. Det blev också en instans där man kunde överklaga en dom.

1618 inrättas en kansliordning. Riksarkivet bildades och fick till uppgift att bevara och ordna rikets arkiv.

1634 genomfördes en stor regeringsform. Centralförvaltningen delades upp i kollegier till exempel krigskollegiet, kommerskollegium, bergskollegium. Länsstyrelserna inrättades också under ledning av en landshövding. Landshövdingen var kungens befallningshavare och ansvarade för skatteväsendet, utskrivningen av soldater och skulle bevaka kronans intressen.

Förhållanden i Finland – särdrag på 1500-talet. Det finska området påverkades av avståndet till centralmakten. Staten hade en svag ställning med oärliga fogdar som följd. Deras framfart granskades inte av centralmakten. Städerna var små. Postgången tog lång tid särskilt under vintern.

Finland påverkades också negativt av Vasa-sönernas brödrastrider. Krig med Ryssland gjorde att skatteutskrivningarna ökade och militärtrupper marscherade genom landet. Det blev en stor påfrestning på bönderna och under 1590 – talet uppstod flera bondeuppror. Dessutom var det en kall period "lilla istiden" som gjorde att man fick sämre skördar än tidigare. Finland styrdes från 1594 av en generalguvernör. 1623 inrättades en hovrätt. 1637 blev Per Brahe generalguvernör för Finland och han genomförde en rad förändringar. Fyra län skapades. Postväsendet byggdes ut. Åbo akademi inrättades 1640.

Nästa föredragshållare att framträda på konferensen var Maud Wedin. Hon behandlade ämnet Den skogsfinska kolonisationen i Ångermanland. Inflyttning av finnar till Ångermanland finns beskrivet i slutet av 1500-talet. Vägen mot norrlandskusten gick via Gävle men med stor sannolikhet kom de flesta direkt över havet till Härnösand. Härnösand grundades som stad 1585 av Johan III men dessförinnan var platsen redan känd som en samlingspunkt för handel runt Bottenviken. Vid marknaden 1596 finns fem handlare från den östra sidan av Bottenviken omnämnda. Av Ångermanlands 37 socknar fick 25 finska bosättningar – det är det landskap i Sverige med flest finnbosättningar näst Värmland. Kolonisationens viktigaste perioder:

Runt år 1600	Direkt från Finland till nybyggen i söder och ödehemman i norr och väster.
1625-1650	Omflyttning av lösfinnar från de tidigaste bosättningarna till ödehemman i norr.
1670-1690	Förtätning och nybyggen.
1710-1730	Stora ofreden - nya ödehemman, flyktingar och soldater.

1750 – Stora nybyggerperioden, finnar och samer men framförallt svenskbönder.

Tidiga finnar i Ångermanland: Viksjö 1584 – Per finne, Gudmundrå Mjövattnet omnämns Pål finne 1595. På Olof Träsk's karta 1639 finns fem gårdar i Viksjö. Finnarna i Ångermanland flyttade ofta. De sökte bättre marker för odling. Krig och restriktioner mot svedjande var också en anledning.

Kaffet serveras i Finnmarkens bygdegård. Allan Karlsson och hans hustru presenterade Bygdeföreningen.

Nu var det dags att bege sig i väg på en guidad busstur från Sandslån mot Nästvattnet och Mjövattnet på Gudmundrå finnmark. Längs vägen guidade Maths Östberg och Ann-Christine Näsholm. Ann-Christine har forskat om sin hembygd och skrivit boken "Svunna tider i Ovanmo". Hon berättade om byarna vi passerade. Framme i Finnmarken bjöd bygdeföreningen på fika. Allan Karlsson berättade för oss om föreningen och om den studiecirkel föreningen har haft. Här har de forskat om de finska bosättningarna i området. Den första finnen som omnämndes hette Pål och bosatte sig vid Mjövattnet. 1596 bosatte sig nästa finne Mats Hindersson vid Nästvattnet. Allan visade sig vara en visdiktare och hans hustru sjöng en visa för oss som Allan skrivit om finnarna som kom. Rune Nordlander visade oss sedan platsen för den första bosättningen vid Mjövattnet. Mycket vackert belägen på en liten höjd med sjön nedanför. Inget finns kvar av boplatserna.

En skylt med namnet Finnmarken

Rune Nordlander i samspråk med två damer klädda i lila måste förstas förevisas.

Dags att äntra bussen igen och nu på väg till Häxberget. Under vägen berättade Maarit Kalela Brundin om Häxprocesserna. Redan på 1400-talet började häxprocesser i södra Europa men i Sverige fick häxjakten riktig fart först under 1670-1680 talet då Karl XI var Sveriges kung. Syftet var att utrota trolldom men också rädsla för katolicismen. Den största häxprocessen i Sverige genomfördes 1674 i Ångermanland. Vid rättegången på gästgivaregården i Hammar i Torsåkers pastorat dömdes 71 sockenbor

i Härnösand utan att sonen på något sätt försökte hjälpa henne. Den 1 juni 1675 var det dags att verkställa dödsdomarna. Häxorna fördes till Torsåkers kyrka där de fick den sista nattvarden. Sedan var det dags för vandringen mot Bålberget där 71 personer först halshöggs och därefter slängdes på bålet. En av kvinnorna som avrättades, Märilt i Tunsjö var av skogsfinsk härkomst. Vi vandrade längs en stig upp till toppen av berget nästan på dagen 444 år efter avrättningarna. Samma stig som "häxorna"? Stämningen bland oss var lite tryckt och sorgesam. En minnessten är rest på platsen. På hemvägen passerade vi Torsåkers kyrka.

Lördagen den 1 juni

Efter frukost gav vi oss i väg med bussen. Ann-Christine Näsholm guidade oss längs vägen och berättade om de byar vi passerade. Här "Ovan Mon" fanns många finska bosättningar. Vi besökte hembygdsgården i Viksjö som finns i gamla skolan. Vi bjöds på gott fika och tittade på de föremål som finns samlade där. Med buss åkte vi sedan till Viksjö Folkets hus där det var dags för föredrag. DNA-släktforskning i Ångermanland – Peter Sjölund.

Peter Sjölund bor i Härnösand så Ångermanland ligger honom varmt om hjärtat. Den första till namnet kända ångermanlänningen hette Gulle och han föddes 1460. Den första kända verifierade slakten är Buresläkten. Y-DNA ärvs direkt från far till son. Här kan man alltså följa faderslinjen mycket långt tillbaka. Mitokondrie – DNA ärvs från X-kromosomen alltså direkt från mor till dotter. Här kan flickor följa modernelinjen bakåt i tiden. Knepigare blir det om man vill följa ett släktskap med arv blandat från både mor och far, vilket kanske är det vanligaste. Då får man ta till andra knep. Försöka finna någon släkting som har en rak linje på modernet eller fädernet. Peter visade en bild på raka modernelinjen gällande hans egen svärmor. Familjen har en ovanlig X-kromosom och den kunde följas till den första kända kvinnan, Kerstin som var född cirka 1610. Här har man följt döttrar på raka modernelinjen via döttrar och systerdöttrar från olika generationer.

Deltagarna vandrar tillbaka från första boplatsen vid Mjövattnet.

Vi befinner oss uppe på Häxberget.

från Torsåker, Dal och Ytterlänns till att brännas på bål för trolldom. De hade utpekats av så kallade vispojkar, barn som berättade att de sett häxorna flyga till Blåkulla och även själva förts dit. Prästen Laurentius Hornaeus var drivande i processen. Han var hängiven att rannsaka och döma häxor. Hans egen mor Elisabeth Målares dömdes till döden för häxeri

DNA-experten Peter Sjölund breder ut sig.

Måltiden intas i Viksjö Folkets hus.

Det finns flera företag som erbjuder DNA testning. Peter rekommenderade att man lämnar test hos flera företag då man får olika svar beroende på vilka och hur många kromosomer företaget analyserar. Vanligast förekommande i Skandinavien är Family Tree så Peter rekommenderade att börja med det. Han visade oss också en lista med ”nyord” inom släktforskningen:

Genealogi = Släktforskning. Genetisk genealogi = DNA släktforskning. Forensisk genealogi = Rättslig/kriminalteknisk släktforskning.

Han berättade också några rörande historier om syskon som funnit varandra genom DNA och hur det gått till. Släktingar har också funnit varandra på andra sidan jorden tack vare DNA.

Nästa föredrag De skogsfinska ortnamnen i Viksjö med omnejd – en kulturskatt – Maud Wedin.

Viksjö är en av de tidigaste kolonisationerna i Ångermanland. Marken är bördig och lätt att bearbeta. Runt om fanns skog att svedja. 1584 omnämns Per och Henrik finne i Viksjö. 1589 omnämns Store Lasse, 1591 Gäste-Lasse och 1610 Olof Larsson. 1639 års karta visar 5 gårdar.

Den finska bosättningen har givit upphov till många finska ortnamn: Maud visar en karta med bland annat Påckaris -berget,- tjärnen,-myren och Påckarisbäcken. Paljakatjärnen. Palvara, Palvarahöjden, Palvaratjärnen, Kompomäki, Paskalampi, Kankanpä. Ja, listan kan bli hur lång som helst.

Vi får också lära oss lite finska, orter som börjar eller slutar på mack, mäck fi mäki berg eller backe, rass, rasi fi rasii obränt svedjeland, ahå/tt fi aho/t igenvuxen svedja, lamp, lamm fi lampi tjärn. Exempel på skogsfinska ortnamn: Kestilamp, Ahå-slotten, Kombamäck, Rasitorpet, Tappela kommer av Tapani/Stefan, Villola kommer av Vilhuinen.

Skogsföretaget SCA bjöd på lunch i Viksjö Folkets hus och Björn Lyngfeldt berättade om SCA:s verksamhet i området. Wira bruk anses som ett av de äldsta järnbruken i Sverige med privilegiebrev

från 1635. Graninge var första järnbruket i Ångermanland och anlades på 1670-talet. Järnbruken växte snabbt till i antal och behovet av träkol ökade fort. Skogsföretag bildades och började köpa upp skog av bönderna. 1929 bildades SCA genom att många mindre skogsbolag gick samman i en stor koncern. SCA är idag Sveriges största privata skogsägare. Man äger och tillverkar många olika sorts produkter av trä såsom sågade trävaror, tidningspapper, flis, hygienpapper med mera. På senare tid har man också börjat använda mark för vindkraftverk.

Efter lunch begav vi oss i väg till Västanåfallet. I Viksjö anslöt Lars-Ola Norén som guidade oss och berättade om finnbosättningar och byarna vi passerade längs vägen mot Västanåfallet och han guidade oss sedan i den fina utställningen.

Lars-Ola Norén visar oss utställningen i Västanå.

Västanå järnbruk grundades 1744 av köpmannen Daniel Danielsson Krapp. Järnbrukshanteringen kom i gång två år senare. I mer än 150 år var bruket ett centrum för näringslivet i Viksjöbygden. För järnframställningen behövdes mycket träkol och det sys-

Här står en hässja vid Västanåfallet.

selsatte många i trakten runtomkring att framställa träkolen. Det imponerande Västanåfallet kastar sig 90 meter utför berget. Vattnet och fallhöjden även nedanför själva fallet har utnyttjats för vattenkraft under järnbrukets tid, och var en av förutsättningarna för brukets tillkomst.

I den gamla trösklogen finns en mycket fin utställning om järnframställningen, om naturen och djuren i trakten men framför allt spännande för oss, en berättelse om de finnar som slog sig ner i trakten.

Vi begav oss nu mot Graninge och längs vägen berättade Maths Östberg om Albert Viksten. Albert

Viksten levde mellan åren 1889-1969. Han föddes i Vojen, Graninge socken i Ångermanland. Genomgick Hålsjö folkhögskola. Arbetade som skogs- och järnvägsarbetare och sjöman innan han blev journalist i Nya Norrland och Norrskensflamman. 1924 gifte han sig med Lisa Brolin, och paret bosatte sig i Hälsingland. Han skrev ett 50 tal böcker. Några av hans böcker är Eld och bröd, Bäverbäcken och Pälssjögarnas Paradis. Till hans 50-årsdag hade författarvänner samlat ihop pengar till en grundplåt i det som kom att bli hans författarstuga vid Ångratrön. Här levde han sedan större delen av sitt liv och skrev boken Mitt paradiset.

Nils Erik Visén guidade oss genom Graninge bruks historia. Enligt sägen så började brukets historia på 1580-talet då finländaren Anders Finne kom till Graningesjön. Sedan dröjde det ända fram till 1673 innan järnhanteringen kom i gång på initiativ av guvernören över Norrland, Carl Larsson Sparre, som kommit till området för att mäkla fred mellan några svedjefinnar som blivit oense om mark. Sparre upptäckte att här fanns mycket vatten och skog vilket behövdes för att framställa järn. Bruket med masugn och hammarsmedja stod färdigt 1677 och var det första i Ådalen. Vid krig med Danmark brändes bruket ner samma år men återuppbyggdes och järnhanteringen kom i gång igen. Malmen importerades från bland annat Utö i Stockholms skärgård. 1720 fanns 290 personer på Graninge bruk.

Efter kaffe i Graninge Fritidscentrum anträdde vi färden mot Tunsjö och fick vi lyssna till Maths Östbergs föredrag om Daniel af Thunberg. Född som Daniel Larsson 1712 i Tunsjö, Dals socken i Ångermanland. Av skogsfinsk härkomst. Började studera till präst i Uppsala 1731 men var mer intresserad av mekanik. Från 1745 antagen som medarbetare till Christopher Polhem. Konstruerade en harv och såningsmaskin. Konstruerade en torrdocka så man ej behövde dra upp båtar på land när de skulle repareras. Byggede tillsammans med Augustin Ehrensvärd, Sveaborg i Finland. Ledamot av Kungliga Vetenskapsakademien. Byggede kvarnar, slussar, dammar och reglerade vattendrag i Finland. Utarbetade förslag till Trollhätte kanal, som sedan utfördes. Utarbetade förslaget till Göta kanal, som Baltsar von Platen använde vid byggandet. Ledare för byggandet av marinanläggningen i Karlskrona. Gjorde en modell av en U-båt. Mottagare av Vasaorden och adlad af Thunberg 1771. Död 1778. Vi stannade vid ett minnesmonument över Daniel af Thunberg vackert beläget vid Tunsjön.

Efter besöket vid minnesmonumentet berättade Elinor Eriksson om Daniel af Thunbergs morfars mor. Märit var gift med Mikael. Hon och sonen Anders anklagades för att vara trollpackor. Märit hade enligt vittnen varit på Blåkulla och ätit, druckit, dansat och bolat med satan själv. Sonen Anders 12

år, hade ett djävulsmärke i pannan. Märit var en av "häxorna" som dömdes och avrättades på Häxberget 1675. Anders fall var mer komplicerat och trolldomskommisionen fick döma honom. Anders frikändes och levde sedan vidare sitt liv i Tunsjö.

Ann-Christine Näsholm berättade om Filitjärnsdoktor – en kändis i trakten. I Filitjärn bodde och verkade Filitjärnsdoktor. Han hade kraft att bota folk från diverse sjukdomar. Eksem botade han med salva som han tillverkade själv. Han hade också förmågan att stämma blod.

Med hjälp av glas, kniv, silver och ben kunde han hjälpa till med att hitta borttappade saker. Han hade också en förmåga att "ställa" personer eller djur. Personen blev som förstenad och fick stå still till förtrollningen hävdes.

Jan Myrvold uppdaterade oss om Skogsfinsk DNA. Det skogsfinska DNA-projektet startade 2008 med syfte att bidra till kunskap om migration och skogsfinska släktnamn. De skogsfinska släktnamnen har en ålderdomlig karaktär med dagens finska öron. Gottlund samlade in många finska släktnamn och då släktnamnen ärvdes från far till son kan man med hjälp av Y-kromosomen få reda på till vilken släkt en nu levande person hörde. För att vara säker måste två olika personer med samma Y-kromosom hittas. Den finska Y-kromosomen skiljer sig markant från andra skandinaviska former. Vanligaste haplogruppen i Skandinavien är I1, R1a och R1b medan den vanligaste haplogruppen i Finland är N. Skogsfinnar har till 82 % haplogrupp N. 1300 personer är testade inom det skogsfinska DNA-projektet. 373 manslinjer och 60 kvinnolinjer har följts. 56 släktnamn är bekräftade.

Efter en intensiv dag var vi hemma i Sandslån igen där Kramfors kommun bjöd på middag. Kommunstyrelsens ordförande Jan Sahlén hälsade oss välkomna och berättade om kommunens verksamhet. Han berättade om Sandslån som var ett nav i flottningen i Ångermanälven och sysselsatte 1000 personer med att sortera timret. Det var liv och rörelse kring älven med många sågverk och fartyg som kom och gick.

Efter middagen var det filmvisning av den skogsfinska informationsfilmen del 1 "Skogsfinnarna – berättelsen om ett kulturarv. Återstår en del arbete innan filmen är helt klar men mycket informativ och trevlig i sin nuvarande skepnad. Efter filmen mingel med dryck och snacks.

De flesta kröp i säng ganska snart efter en intensiv dag.

Sandslån

Söndagen den 2 juni

Efter frukost följde tre föredrag. Ödehemman som togs upp av skogsfinnar i Ångermanland - Maud Wedin. 1570 – 1610 var klimatet i Sverige mycket kallt och perioden kallas ”lilla istiden”. Som kallast var det perioden 1570 – 1610 och under 1690 talet. Dessutom pågick trettioåriga kriget där Sverige var engagerat 1630 – 1648 och den så kallade Stora ofreden 1700 – 1721. Allt detta sammantaget gjorde att det var mycket hårda tider och svårt att bedriva jordbruk. Folkmängden i Ångermanland minskade och många torp stod öde. Statens skatteintäkter krympte.

Inflyttningen av finnar från 1580-talet välkomnades till nybyggen i södra Ångermanland och till ödehemman i norra och västra delen av landskapet. Klagomål började dock inkomma från den svenska befolkningen pga. konkurrensen om den livsviktiga jakten och fisket. På 1630-talet försökte myndigheterna att aktivt styra lösfinnar från folkrikare trakter mot de avfolkade delarna och ödehemman i norra och västra Ångermanland. Av mer än 100 finska bosättningar i Ångermanland är nästan hälften före detta ödehemman och tidigare svenska hemman.

På 1640-talet började dock statsmakten med drottning Kristinas stränga plakat från 1646 intensifiera sina försök att skaffa åbor till ödehemmanen. Ett exempel av flera på statens försök till omflyttning kommer från Torps ting i Medelpad 7 juni 1646. ”Sigfrid Pålsson på Leringen handsträcker välaktad lagman P Månsson för sin måg Eskil Mårtensson, att hans skall förskaffa honom till Ångermanland efter välbenämnde Landshövdingens befallning, att där upptaga ödehemman.”

Många finnar blev dock inte långvariga på sina nya boplatser. De avvek från sina platser när de inte längre omfattades av skattefrihet. Myndigheterna hade dålig kontroll på hur stora och var de finska boplatserna var belägna. 1639 kartlades finntorpen av lantmätaren Oluf Tresk för första gången i Ångermanland, Medelpad, Hälsingland och Jämtland. Staten ville få bättre kontroll på var torpen låg och deras skattekraft.

Finsk invandring till Tiveden med omnejd – Lena Gribing. Finnerödja Hembygdsförening ansökte och fick hösten 2017 projektpengar från Riksantikvarieämbetet för att kunna forska vidare om den finska invandringen i Tiveden och närliggande områden. En fristående arbetsgrupp bildades med Lena Gribing som projektledare. Deltagare var släkt- och hembygdsforskare från flera kommuner i trakten. Projektet pågick från januari till oktober 2018. (Texten kopierad från hemsidan) Lena visade en mycket fin hemsida fullspäckad med information. Adressen är: tivedsfinnar.se Gå in och titta!

Viksjöfinnarnas vidare äventyr mot Jämtland – Maud Wedin. Lennart Stenman föreslog för många år sedan att det skulle forskas och jämföras tre olika typer av finnbygder som haft olika förutsättningar och därför utvecklats på olika sätt.

1 Värmland – isolerat från omvärlden.

2 Bergslagen – påverkat av bergsbruket.

3 Nordanstig i Hälsingland – nära gammal jordbruksbygd.

Kanske Ångermanland kan vara en fjärde kategori med sina ödehemman?

Här följer en berättelse om Viksjöfinnarnas äventyr i Jämtland:

Olof Larsson i Viksjö, Ångermanland hade många barn. De yngsta sönerna Erik och Anders sökte sig från hemmet för att finna en plats att slå sig ner på. De kom till Flåsjön, Jämtland och försökte etablera sig där på 1650-talet. Runt Flåsjön var det bördigt och öde men de svenska hemmansägarna körde bort dem från platsen och menade att det var deras utmark som de också betalade skatt för. För att få del i utmarken måste man vara hemmansägare. 1662 köpte Anders Olofsson det stora hemmanet Jonsgård av prästen i Ström. Nu var han alltså hemmansägare och hade rätt att använda marken vid Flåsjön. Han lämnade Jonsgård för fåfot när han begav sig till Flåsjön och tog upp ett nybygge. 1664 ansökte Anders om ett nedsättningsbrev. 1666 fick han ett nedsättningsbrev av landshövdingen. 1669 köpte prästen i Ström tillbaka Jonsgård som var rejält vanskött. Det var en klurig pojke som kom åt den fina marken runt Flåsjön och som till på köpet fick tillbaka sina investerade pengar.

Konferensen avslutades med FINNSAMs årsmöte och därefter lunch. I och med lunchen avslutades årets fina vårkonferens i Sandslån. Som alltid väl förberedd med mycket arbete nedlagt för att konferensen skulle bli innehållsrik och trevlig. Mest arbete hade lagts ned av Tord Eriksson som tyvärr blev sjuk och inte kunde delta. Tack Tord för allt jobb du lagt ner! Vi som var där fick lära oss mycket om Ånger-

manland och de skogsfinnar som slog sig ner där. Tack också Maud som ryckte in och höll fler föredrag än planerat från början.

På vägen söderut mot Karlstad passerade bussen Ljustorps hembygdsgård, Medelpad där medlemmar i hembygdsföreningen tog emot oss och bjöd på kaffe med dopp. Olof Ulander visade ett bildspel och berättade för oss om bygden. Ulla-Britt Ulander läste en berättelse om trollkunniga finnar. Det gick hett till på finnskogen! De första finnarna kom till Ljustorp på 1620-talet. Mickel finne är den första finne som skattlades och finns omnämnd i en kvarntulls längd från 1625. Han hade slagit sig ner på Laxsjöholmen.

Anders Danielsson är en annan finne som slagit sig ner i Bredsjö. Han skattlades 1649. Han hade hittat en mycket bördig mark och Bredsjö växte med tiden till en stor by med flera hemman. Den första kartan över Bredsjö är från 1699. Mycket spännande information om Ljustorps finnar finns på hembygdsföreningens hemsida. Vill du ha fler mustiga berättelser från finnskogen finns flera att läsa här.

Bussen rullade vidare mot slutmålet Karlstad. Själv blev jag av i Sundsvall nöjd och glad efter en intensiv och lärorik helg i Sandslån.

Tack för bidrag till bussresan!

Länsstyrelsen
Västernorrland

Tack för bidrag till själva konferensen!

Kramfors
kommun

Text: Marie Andersen, Hässelby med tillägg och redigering av Tor Eriksson, Örebro.

Foto: Jan Myhrvold, Gjerdrum

Protokoll FINNSAMs styrelsemöte, digitalt 21-25 april 2021

Datum: Under perioden 21-25 april 2021

Plats: Internet

Har svarat på de frågor som var i behov av svar på dagordningen: Jan-Erik Björk, Linda Blied, Tor Eriksson, Tord Eriksson, Lena Gribing, Eva Jernqvist, Maarit Kalela Brundin, Asgeir Lindberget, Jan Myhrvold, Kenneth Norrgrann, Maud Wedin, Maths Östberg och Anita Österman

Har inte svarat på dessa frågor: Yvonne Johansson, Birger Nesholen, Anette Norberg och Niclas Persson Tenhuinen

§1. Mötets öppnande

Vår vice ordförande Jan-Erik Björk bjöd in styrelsen till ett digitalt möte via e-post.

§2. Val av justeringsperson

Till justeringsperson förutom ordförande Maud Wedin utsågs Kenneth Norrgrann.

§3. Årsredovisning 2019

Årsredovisningen för år 2019 med verksamhetsberättelse, resultat-, och balansräkningar har tidigare sänts ut via mejl till styrelsen. Nu godkände styrelsen årsredovisningen. Här har även revisionsberättelsen för år 2019 tidigare skickats ut.

§4. Årsredovisning 2020

I inbjudan till det elektroniska styrelsemötet bifogades **årsredovisningen liksom** revisionsberättelsen för år 2020. Då har resultat-, och balansräkningar skickats ut tidigare. Styrelsen godkände årsredovisningen med en mindre ändring för år 2020.

§5. Valberedningens arbete inför årsmötet

Styrelseledamöterna godkände att valberedningens arbete föreläggs årsmötet.

§6. Kommande konferenser

Vårkonferensen i Filipstads bergslag den 28-30 maj 2021

Tyvärr blir även den här konferensen inställd p.g.a. corona-pandemin.

Höstkonferensen i Mattila den 1-3 oktober 2021

Planering pågår av konferensen som uppmärksammar att det är 200 år sedan C A Gottlund gjorde sitt berömda besök i Solør och Värmland. Även mycket spännande att få veta mer om återuppbyggnaden av Mattilas rökstuga efter branden förra hösten.

Vinterkonferensen i Oslo den 4-6 mars 2022

Konferensen ställdes in i vintras p.g.a. coronan, men ett nytt försök görs nästa år. Det blir första gången som FINNSAM samlas i Norges huvudstad, vilket innebär många nya och spännande besöksmål.

Vårkonferensen i Filipstads bergslag den 20-22 maj 2022

Eftersom årets vårkonferens i Filipstads bergslag ställs in försöker vi anordna den nästa år i stället. Planering pågår, men programmet är klart i god tid inför kommande händelse.

Höstkonferensen i Hassela 2022

Planering pågår även av den här uppskjutna konferensen.

§7. Digitala Släktforskardagar den 11-12 september 2021

Släktforskardagarna arrangeras i år av Göteborgsregionens Släktforskare. Mässan blir ikväl en digital variant, där föredrag och utställare medverkar via internet. FINNSAM kommer att på något vis delta tillsammans med Götalands Kalevalaförening. Ett bidrag för denna medverkan är beviljad av Stadsledningskontoret i Göteborg. Mer information om hur deltagandet kan gå till lämnas inom kort av arrangörerna.

§8. Digitala Kulturarvsdagar den 11-12 september 2021

Samtidigt som Släktforskardagarna, vilka är framflyttade några helger, anordnas som brukligt Kulturarvsdagarna. Planering pågår för att vi ska kunna samordna aktiviteterna.

§9. Nya projekt?

Några nya projekt är inte aktuella.

§10. Rapporter

Kolmården-seminarium den 18-19 september 2021

Helgen 18-19 september avhålls det andra seminariet i projekt Kolmården. Den här gången äger mötet rum i västra delen av området med besök i Finspångs kommun. Ett projektbidrag är beviljat av Länsstyrelsen Östergötland.

Film om skogsfinnar i Västernorrland

Film om skogsfinnar i Jämtland

Information har sänts ut till styrelsen tidigare om båda dessa filmer. Det är de filminspelningar som står på tur härnäst när arbetet går vidare. Gällande finansieringen godkände styrelsen att låta FINNSAM förskotta projektledaren Maud Wedin ekonomiska medel i avvaktan på beviljade bidrag från Länsstyrelsen i Jämtlands län. Dessa bidrag betalas nämligen ut i efterskott mot kvitton och fakturor.

Örebro den 22 maj 2021

Vid pennan

Tor Eriksson

Justeras av

Maud Wedin

Justeras av

Kenneth Norrgrann

Ny bok: *Ristningar* av Stig Welinder

I augusti eller september kommer boken ”Dalarnas fåbodristningar” ut på Gidlunds förlag. Ristningarna, av vilka många är huggna, finns i träd, på stenblock och på hällar i böndernas utskogar, och i väggarna på fåbodarnas hus. Ristningarna har inget att göra med skogsfinnar. Däremot finns ristningar som föreställer samer.

Också i skogsfinska miljöer finns ristningar, särskilt på timmerväggar. De två grupperna av ristningar skiljer sig inte uppenbart åt, men saken vore värt ett studium.

Det är inte ovanligt att skandinavisk bondekultur och skogsfinsk kultur visar sig vara mindre åtskilda än vad som framställs i mycken litteratur. Ett annat problematiskt exempel är näverflätningen, som är presenterad i en artikel på Finnskogsmuseet Skräddrabos hemsida i länkbiblioteket.

Att studera det skogsfinska, inte med skygglappar utan i jämförande studier med det skandinaviska är ett önskvärt framtida område. Det skulle ge en fördjupad bild av samverkan och motsättningar, och av akkulturation och integrering.

Litteratur:

Nesholen, B. 2010. *Magiske symboler i skogsfinsk kultur*. Solørboka 2010 (s. 135–158)

Welinder, S. 2020. *Skogsfinnarnas näverflätning* [Internet]

Konferens inställd

Konferensen som planerades till minne av C A Gottlunds vandringar på Solør Värmlands Finnskogar för 200 år sedan, måste tyvärr ställas in.

Istället hoppas vi kunna anordna en konferens i Mattila år 2023. Det var 1823 som Gottlund skrev och lämnade in petitionen om ett skogsfinskt härad i gränstrakterna, vilket i sig är värt ett jubileumsfirande. Och så hoppas vi förstås att rökstugan på Mattila vid det laget är återuppbyggd efter den förödande branden i oktober 2020.

Sidorna som följer innehåller samtliga handlingar till digitala årsmötet

Årsmöte med FINNSAM digitalt

Under perioden 14-31 maj 2021

Dagordning med kommentarer och påpekanden om godkännande

Här nedan följer dagordningens punkter. Observera att i vissa fall krävs att du som medlem tar ställning till förslag eller liknande från styrelsen eller annan. Och att du meddelar detta till oss undertecknade. När det gäller andra punkter har föredragande eller annan ansvarig skrivit några rader för information eller liknande.

Nästa steg är att medlemmarna reagerar och återkommer om beslut, godkännanden och övriga synpunkter. Dessa ska sändas till oss senast den 31 maj 2021. Den som inte har hört av sig senast detta datum anser vi har ställt sig bakom dokument, skrivningar och liknande.

Samtliga bilagor ligger öppna på FINNSAMs hemsida.

1 Mötets öppnande

Mötet anses öppnat i och med publiceringen av denna dagordning.

2 Val av justeringsperson

3 Årsredovisning 2019

se bilagor

- a) Verksamhetsberättelse inkl. resultat- och balansräkningar
- b) Revisionsberättelse

4 Fastställande av årsredovisning 2019

Anm. Här kan du som medlem ta ställning.

5 Beslut om ansvarsfrihet för styrelsen för år 2019.

Anm. Här kan du som medlem ta ställning.

6 Årsredovisning 2020

se bilagor

- a) Verksamhetsberättelse inkl. resultat- och balansräkningar
- b) Revisionsberättelse

7 Fastställande av årsredovisning 2020.

Anm. Här kan du som medlem ta ställning.

8 Beslut om ansvarsfrihet för styrelsen för år 2020.

Anm. Här kan du som medlem ta ställning.

9 Medlemsavgift för år 2021

Avgiften kommer eventuellt att behandlas vid medlemsmötet i höst.

10 Verksamhetsplan för år 2021

Styrelsens förslag framgår av bilaga.

se bilaga

Anm. Här kan du som medlem ta ställning.

11 Val av styrelse

Valberedningens förslag framgår av bilaga.

se bilaga

Anm. Här kan du som medlem ta ställning.

12 Val av firmatecknare

Styrelsens förslag till firmatecknare är ordföranden Maud Wedin och kassören Anette Norberg.

13 Val av revisorer och revisorssuppleanter

Anm. Här kan du som medlem ta ställning.

14 Val av valberedning

Anm. Här kan du som medlem ta ställning.

15 Kommande konferenser

- a) Vårkonferens i Filipstads bergslag den 28-30 maj 2021 Inställd
- b) Höstkonferens i Mattila den 1-3 oktober 2021 Planering pågår. Uppmärksammar att det är 200 år sedan som C.A. Gottlund gjorde sitt besök i Solör och Värmland.
- c) Vinterkonferens 4-6 mars 2022 i Oslo Planering pågår. Preliminärt program finns framtaget. Första gången som FINNSAMs konferens arrangeras i Oslo.
- d) Vårkonferens i Filipstads bergslag den 20-22 maj 2022 Planering pågår. Preliminärt program är framtaget.
- e) Höstkonferens i Hassela 2022 Planering pågår

16 Digitala släktforskardagar den 11-12 september 2021

Planering pågår

Släktforskardagarna arrangeras i år av Göteborgsregionens Släktforskare. Mässan blir en digital variant, där föredrag och utställare medverkar via Internet. FINNSAM kommer att delta på något sätt. Projektbidrag är beviljat med 12 500 kr av Stadsledningskontoret i Göteborg

17 Digitala Kulturarvsdagar den 11-12 september 2021

Planering pågår

Samtidigt som Släktforskardagarna arrangeras, anordnas Kulturarvsdagar. Planering pågår för att om möjligt samordna våra aktiviteter.

18 Rapporter

- a) Kolmården seminarium den 18-19 september 2021 Planering pågår. Projektbidrag är beviljat med 10 000 kr av Länsstyrelsen Östergötland
- b) Film om skogsfinnar i Västernorrland
- c) Film om skogsfinnar i Jämtland
- d) Film om skogsfinnar i Västerbotten

19 Mötets avslutande

Detta digitala möte avslutas den 31 maj 2021.

hälsar

Maud Wedin

Jan-Erik Björk

Tor Eriksson

Finnsam - Finnbygder i Samverkan

Räkenskapsår 2019-01-01 - 2019-12-31

Balansrapport

	Sverige (SEK)		Norge (NOK)	
	2019-01-01	2019-12-31	2019-01-01	2019-12-31
TILLGÅNGAR				
Upplupna intäkter och förutb kostnader	0	1 050	0	0
Förutbetalda kostnader Skogsfinska kuturarvet		11 651		8340
Kassa och bank	197 727	202 769	9 026	7 489
SUMMA TILLGÅNGAR	197 727	215 470	9 026	15 829
EGET KAPITAL OCH FRÄMMANDE KAPITAL				
Eget kapital	106 630	111 956	4 426	4 426
Eget kapital fr Norska kontot	0	0	0	0
Årets transaktioner mellan Norge och Sverige	0	-2 000	0	2 000
Årets resultat	5 327	10 417	0	5 800
Summa Eget kapital	111 957	120 373	4 426	12 226
Minnesfond	3 790	3 790		
Konferensfond Norge	0	0	4 000	2 703
Bergslagen överskottsfond	797	0		
Västerb o Norra Ångermanl överskottsfond	12 405	12 405		
Släktforskardagar	790	790		
Ånnaboda 2018	0	0		
Filmprojektet	0	0		
Bibliografiprojektet	54 075	0		
Vinterkonferens 2019	2 155	0		
Kilsbergens historia	6 171	22 091		
Skogsfinska Informationsprojektet II		50 000		
Kolmården		1 657		
Summa Fonderade Medel	80 183	90 733	4 000	2 703
Leverantörsskulder	424	0		
Förutbetalda medlemsavgifter	2 000	2 400	600	900
Övriga upplupna skulder	3 163	1 964		0
Summa Kortfristiga skulder	5 587	4 364	600	900
SUMMA EGET OCH FRÄMMANDE KAPITAL	197 727	215 470	9 026	15 829

Resultatrapport

	Sverige (SEK)		Norge (NOK)		Budget 2019 sv + no
	2018	2019	2018	2019	
INTÄKTER					
Försäljning böcker	0	0	0	0	0
Medlemsavgifter	22 200	23 150	4 300	5 700	26 500
Övriga ersättningar och intäkter	0	0	0	0	
Summa	22 200	23 150	4 300	5 700	26 500
KOSTNADER					
FINNSAM-info	7 049	4 122	0	0	8 000
Styrelsemöten vår o höstkonferens	4 253	900	5 803	0	8 000
Bokföring utskrifter	625	625	0	0	625
Kontorsmaterial o porto	699	440	0	0	700
Hemsida	444	558	0	0	500
Reseersättningar/Representation	2 385	3 623	0	0	4 000
Trycksaker	375	0	0	0	400
Bankkostnader	798	805	35	12	800
Övriga	245	1 660	0	0	475
Summa	16 873	12 733	5 838	12	23 500
Resultat före projekt	5 327	10 417	-1 538	5 688	3 000
PROJEKT	0	0	0	0	0
RÄNTEINTÄKTER	0	0	9	112	0
ÅRETS RESULTAT	5 327	10 417	-1 529	5 800	3 000

Finnsam - Finnbygder i Samverkan

Räkenskapsår 2020-01-01 - 2020-12-31

Balansrapport

	Sverige (SEK)		Norge (NOK)	
	2020-01-01	2020-12-31	2020-01-01	2020-12-31
TILLGÅNGAR				
Upplupna intäkter och förutb kostnader	1 050	0	0	
Förutbetalda kostnader Skogsfinska kuturarvet	11 651	11 651	8340	8340
Kassa och bank	202 769	210 783	7 489	12 494
SUMMA TILLGÅNGAR	215 470	222 434	15 829	20 834
EGET KAPITAL OCH FRÄMMANDE KAPITAL				
Eget kapital	120 374	120 374	12 226	12 226
Årets transaktioner mellan Norge och Sverige	0	0	0	0
Årets resultat	0	13 803	0	5 205
Summa Eget kapital	120 374	134 177	12 226	17 431
Minnesfond	3 790	3 790		
Konferensfond Norge	0	0	2 703	2 703
Bergslagen överskottsfond	0	0		
Västerb o Norra Ångermanl överskottsfond	12 405	2 651		
Släktforskardagar	790	790		
Ånnaboda 2018	0	0		
Filmprojektet	0	0		
Bibliografiprojektet	0	0		
Vinterkonferens 2019	0	0		
Kilsbergens historia	22 091	23 911		
Skogsfinska Informationsprojektet II	50 000	50 000		
Kolmården	1 657	1 657		
Summa Fonderade Medel	90 733	82 799	2 703	2 703
Leverantörsskulder	0	0		
Förutbetalda medlemsavgifter	2 400	2 600	900	700
Övriga upplupna skulder	1 964	2 858	0	
Summa Kortfristiga skulder	4 364	5 458	900	700
SUMMA EGET OCH FRÄMMANDE KAPITAL	215 471	222 434	15 829	20 834

Resultatrapport

	Sverige (SEK)		Norge (NOK)		Budget 2021 sv + no
	2019	2020	2019	2020	
INTÄKTER					
Försäljning böcker	0		0		
Medlemsavgifter	23 150	27 130	5 700	5 200	30 000
Övriga ersättningar och intäkter	0		0		
Summa	23 150	27 130	5 700	5 200	30 000
KOSTNADER					
FINNSAM-info	4 122	8 496	0	0	8 000
Styrelsemöten vår o höstkonferens	900	1 380	0	0	8 000
Bokföring utskrifter	625	625	0	0	600
Kontorsmaterial o porto	440	411	0	0	700
Hemsida	558	585	0	0	600
Reseersättningar/Representation	3 623	0	0	0	4 000
Trycksaker	0	0	0	0	400
Bankkostnader	805	970	12	0	1 000
Övriga	1 660	860	0	0	500
Summa	12 733	13 327	12	0	23 800
Resultat före projekt	10 417	13 803	5 688	5 200	6 200
PROJEKT	0	0	0	0	0
RÄNTEINTÄKTER	0	0	112	5	0
ÅRETS RESULTAT	10 417	13 803	5 800	5 205	6 200

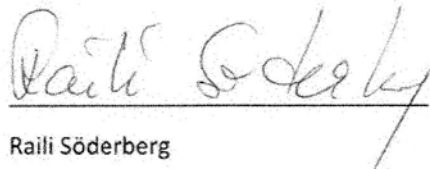
Revisionsberättelse

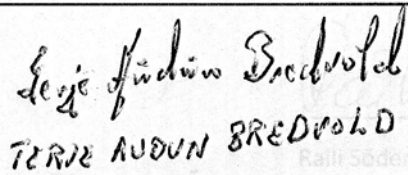
Undertecknande revisor, som av Finnsam – Finnbygder i Samverkan utsetts att granska föreningens förvaltning och räkenskaper för tiden 2019-01-01 till 2019-12-31 får härmed avge följande berättelse.

Jag har tagit del av föreningens räkenskaper vilka lämnar upplysningar om föreningens ekonomi och förvaltning. Jag har funnit att räkenskaperna på ett riktigt sätt speglar föreningens ekonomiska resultat och ställning.

Jag föreslår ansvarsfrihet för styrelsen och kassören för den tid som revisionen omfattar.

Gravmark den 29 mars 2020.

Raili Söderberg

TERJE AUDUN BREDVOLD

Revisionsberättelse

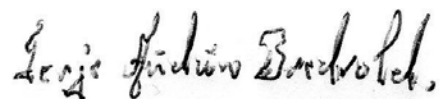
Undertecknande revisor, som av Finnsam – Finnbygder i Samverkan utsetts att granska föreningens förvaltning och räkenskaper för tiden 2020-01-01 till 2020-12-31 får härmed avge följande berättelse.

Jag har tagit del av föreningens räkenskaper vilka lämnar upplysningar om föreningens ekonomi och förvaltning. Jag har funnit att räkenskaperna på ett riktigt sätt speglar föreningens ekonomiska resultat och ställning.

Jag föreslår ansvarsfrihet för styrelsen och kassören för den tid som revisionen omfattar.

Gravmark den 04 mars 2021.

Raili Söderberg

Terje Audun Bredvold

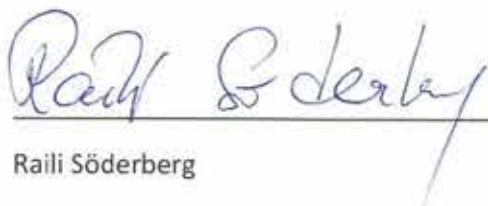
Revisionsberättelse

Undertecknande revisor, som av Finnsam – Finnbygder i Samverkan utsetts att granska föreningens förvaltning och räkenskaper för tiden 2020-01-01 till 2020-12-31 får härmed avge följande berättelse.

Jag har tagit del av föreningens räkenskaper vilka lämnar upplysningar om föreningens ekonomi och förvaltning. Jag har funnit att räkenskaperna på ett riktigt sätt speglar föreningens ekonomiska resultat och ställning.

Jag föreslår ansvarsfrihet för styrelsen och kassören för den tid som revisionen omfattar.

Gravmark den 04 mars 2021.

Raili Söderberg

Årsredovisning 2019

Enligt FINNSAM:s stadgar ska vid verksamhets-, och räkenskapsårets slut styrelsen sammanfatta verksamheten och den ekonomiska förvaltningen i en årsredovisning.

Styrelsen får därför för verksamheten år 2019 framlägga följande årsredovisning.

1. Verksamhetsberättelse

1.1 Verksamhet

Konferenser

Under året har FINNSAM arrangerat tre konferenser:

*Vinterkonferensen ägde rum i Göteborg 8-10 mars. Temat ”Skogsfinnarna som for till Nya Sverige” var mycket passande i denna hamnstad belägen vid Västerhavet. Vi besökte även en del platser i Göteborg med koppling till Nya Sverige, bland annat Gamla Varvsparken varifrån fartygen avseglade nedanför vid Göta älv till Delaware. År 2012 deltog Jan Myhrvold och Maud Wedin på ett forskarseminarium i Philadelphia kring skogsfinnarna i området. Nu lockades 50 deltagare att ta del av fortsättningen med FINNSAMs egna forskare. Konferensen var ett samarbete med bland annat Finlands honorära generalkonsulat Göteborg och Finskt förvaltningsområde Göteborgs Stad.

*Vårkonferensen som var förlagd till södra Ångermanland anordnades Kristi himmelfärds helgen 31 maj-2 juni. En buss från Karlstad tog med sig passagerare längs vägen, vilka på så vis fick en smidigare färd till Sandslån, där konferensen ägde rum. Sandslån som en gång var världens största timmerskilje ligger vid stranden av Ångermanälven, där den övergår till att vara havsvik. Vi besökte Gudmundrå finnmark och Graninge finnmark. En av de tidigast bebodda finnmarkerna i Skandinavien är Viksjö finnmark med bosättning redan under 1580-talet. Givetvis stod även en tur hit på programmet, där bland annat Peter Sjölund höll ett föredrag om DNA-släktforskning i Ångermanland. Totalt var 51 personer närvarande på konferensen.

*Höstkonferensen var placerad i Norra och Södra Finnskoga. I nordvästra Värmlands klassiska finnmark träffades vi 30 augusti-1 september. För konferensen fanns ett särskilt tema: Utveckling av Finnskogen i Torsby kommun under 4 sekler. Föreläggningen skedde på det mycket högt belägna Långbergets Sporthotell. Bosse Hansson höll en inledande presentation av den finska bosättningen i Norra Finnskoga medan Niclas Persson Tenhuinen tog hand om Södra Finnskoga. På den här konferensen deltog hela 93 personer, vilket gjorde att vi behövde två bussar för lördagens utfärd. Färden gick bland annat till finngården Kallstan i Rikkenberget och Korset i Røjden. Söndagen gav oss tillfälle att få höra en del om de världsarvsplaner som finns för finnskogsområdet i norra och västra Värmland.

Inbjudningar

*Föreningen Värmlandslitteratur bjöd in FINNSAM att medverka med ett kortare föredrag i Värmlandsmontern under Bokmässan i Göteborg torsdagen den 26 september. Maud Wedin berättade om FINNSAM och dess bokutgivning, och i samarbete med Maths Östberg presenterades arbetet med den skogsfinska bibliografin.

*Vid en internationell konferens kring DNA, som ägde rum på Umeå universitet 13-14 november, föreläste Jan Myhrvold om skogsfinskt DNA. Föredraget som filmades finns inlagt på FINNSAMs hemsida.

Lokala aktiviteter

Under året har FINNSAM blivit representerat vid ett flertal lokala finnskogsaktiviteter.

Information

*Medlemsbladet FINNSAM-Information har utkommit med fyra nummer. Redaktör för årets tre första nummer var Monika Öhrn, men inför utgivningen av årets sista nummer övertog Anita Österman och Hans Bergström arbetet som redaktörer. Ansvarig utgivare har varit Maud Wedin. Våra nya redaktörer har behållit Monikas utformning av layouten i FINNSAM-Information.

*Ansvarig för FINNSAMs webbplats har varit Maud Wedin.

*För FINNSAMs slutna Facebookgrupp har Bo Hansson varit administratör medan Jan Myhrvold och Maud Wedin har varit moderatörer. Gruppen har ungefär 80 medlemmar.

Arkiv

Ansvarig för FINNSAMs arkivmaterial har varit Lena Gribing. Arkivhandlingarna förvaras på Arkivcentrum Örebro län.

Projekt

*Under året har en film om Dalarnas finnmarker spelats in med stöd av Region Dalarna. Filmen har lagts in på FINNSAMs videoarkiv. Den skogsfinnska informationsfilmen ”Skogsfinnarna – Berättelsen om ett kulturarv, del 1” har i stort sett varit klar, men förslag till korrigeringar och ändringar har beaktats.

*Maths Östberg har gjort en omfattande korrekturgenomgång av FINNSAMs bibliografi och kompletterat den med de senaste 13 årens poster. Idag innehåller databasen 16 798 poster. Bibliografien är utlagd på vår hemsida.

*Jan-Erik Björks bok om finnarna i Kilsbergen som han har haft hjälp att framställa av en arbetsgrupp från FINNSAM släpptes vid ett särskilt event i Örebro 9 juni. Boken som trycktes i 800 exemplar har presenterats vid ett flertal tillfällen under året och även funnit en stor läsekrets.

*Arbetet med att utarbeta en uppdaterad version av boken ”Det skogsfinnska kulturarvet” går framåt. Arbetsgruppen har haft fem möten sedan hösten 2018 och lagt en plattform för det fortsatta arbetet. Skrivregler har utarbetats till stöd för författarna och en enhetlig bokproduktion. Författaravtal håller på att tecknas, för att reglera hur artiklarna kan användas. En preliminär innehållsförteckning har upprättats och 17 författare har vidtalats. En sammankomst om bokprojektet och skrivandet hölls med ungefär hälften av författarna i oktober. Synpunkter kom då in som föranledde några justeringar. Kostnaderna för projektet har hittills varit resekostnader för arbetsgruppen, samt resor, övernattning och mat vid författarträffen i Örebro. Arbetsgruppen har bedömt att ekonomiska bidrag inte kan sökas förrän projektet har något att visa upp. FINNSAMs beslutade ekonomiska ram har hållits.

*Ett projekt för kartläggning av finnbosättningar i Kolmården startades under året. Av den anledningen anordnades ett seminarium i området helgen 26-27 oktober. Drygt trettio personer deltog på seminariet, varav ett flertal deltagare kom från trakten. Föredrag hölls och en utfärd gjordes till platser med finsk anknytning i Kolmården. Till slut enades deltagarna om att begränsa studieområdet till ett antal socknar i Östergötland och Södermanland. Här letar vi med hjälp av arkivmaterial med mera efter finska gårdar och torp som har anlagts under tiden 1575-1650.

*En liknande studie som Gunnar Larsson har bedrivit under några år blev till ett FINNSAM-projekt. Här handlar det om en inventering av finska boplatser i Uppland och Västmanlands län under 1600-talet. Gunnar presenterade sitt arbete för oss under seminariet i Kolmården. Han höll även ett välbesökt föredrag på Upplandsmuséet kring ämnet under senhösten.

*Ett projekt benämnt "Kulturreisa till finska Bergslagen" godkändes också som ett FINNSAM-projekt av styrelsen under höstkonferensen. Projektet är tänkt som ett samarbete mellan FINNSAM och en nystartad lokal förening med bas i Hörken, Ljusnarsbergs kommun.

1.2 Styrelse och övriga förtroendeposter

Styrelse

FINNSAMs styrelse har under verksamhetsåret 2019 haft följande utseende:

Funktion/motsvarande	Ordinarie	Suppleant
Ordförande	Maud Wedin, Falun	-
Vice ordförande	Jan-Erik Björk, Källby	-
Kassör	Anette Norberg, V.Vargträsk	-
Sekreterare	Tor Eriksson, Örebro	-
Ångermanland-södra Lappland	Maarit Kalela-Brundin, Umeå	Tord Eriksson, Stockholm
Mellannorrland	Maud Wedin, Falun	Linda Blied, Åby
Gävle-Dala/Orsa	Maths Östberg, Alfta	Eva Jernqvist, Delsbo
Bergslagen	Tor Eriksson, Örebro	Kenneth Norrgrann, Västerås
Närke-Tiveden	Lena Gribing, Finnerödja	Yvonne Johansson, Laxå
Värmland	Anita Österman, Gräsmark	Niclas Persson, Torsby
Norge södra Finnskogen	Birger Nesholen, Kirkenær	Jan Myhrvold, Gjerdrum
Norge norra Finnskogen	Asgeir Lindberget, Braske-reidfoss	Mary G. Tangen, Tørberget

Norska delens ekonomiska redovisning

Kassören i Solør Värmland Finnkulturförenings norska avdelning tar emot inbetalningar åt FINNSAM på ett särskilt konto.

Styrelsen har haft tre protokollförda möten. I arbetsutskottet har ingått: ordförande Maud Wedin, kassör Anette Norberg, sekreterare Tor Eriksson samt ordföranden för Solør Värmland Finnkulturförenings norska avdelning Jan Myhrvold.

Firmatecknare

Firmatecknare har för det svenska kontot under året varit ordförande Maud Wedin och kassör Anette Norberg. För det norska kontot har det inte funnits någon firmatecknare.

Revisorer

Revisorer har varit Raili Söderberg, Sävar och Terje Audun Bredvold, Åsnes finnskog.

Valberedning

Valberedningen har bestått av Jon Bodin, Säter, Zeth Johansson, Bålsta och Ingunn Holm, Oslo. Sammankallande har varit Jon Bodin.

2. Ekonomisk redovisning

2.1 Kommentarer till resultat- och balansrapport

Resultatrapport

Kostnaden för medlemsbladet FINNSAM-Information har sjunkit med flera tusenlappar under år 2019 jämfört med år 2018. Under år 2019 var således kostnaden för FINNSAM-Info 4 122 SEK. År 2019 blev kostnaden för styrelsemöten i samband med vår-, och höstkonferensen 900 SEK medan kostnaden 2018 blev 10 000 SEK/NOK.

Årets resultat uppgår i Sverige till +10 417 SEK, medan det i Norge uppgår till +5 800 NOK.

Balansrapport

Tillgångarna i Sverige uppgår vid årets slut till 215 470 SEK. Av dessa medel är 90 733 SEK fonderade för olika ändamål. Tillgångarna i Norge uppgår vid årets slut till 15 829 NOK. Av dessa medel är 2 703 NOK fonderade för olika ändamål.

Medlemsläget

Resultatrapporten för Sverige visar att FINNSAM har 222 enskilda och 3 organisationer som är medlemmar vid årets slut. Resultatrapporten för Norge visar att det finns 45 enskilda och 4 organisationer som är medlemmar vid årets slut.

Tor Eriksson
Sekreterare

Årsredovisning 2020

Enligt FINNSAM:s stadgar ska vid verksamhets-, och räkenskapsårets slut styrelsen sammanfatta verksamheten och den ekonomiska förvaltningen i en årsredovisning.

Styrelsen får därför för verksamheten år 2020 framlägga följande årsredovisning.

1. Verksamhetsberättelse

1.1 Verksamhet

Konferenser

På grund av en grasserande corona-pandemi kunde endast en FINNSAM-konferens avhållas under året. Vinterkonferensen hölls i Stockholm 6-8 mars med tema ”Skogsfinsk släktforskning”. Den här gången fick deltagarna själva ordna med sitt boende på olika hotell och andra inrättningar. Konferensen bjöd på besök såväl i finska ambassadörens residens nära Kungsträdgården, som i Finska kyrkan i Gamla Stan.

Större delen av konferensen var annars förlagd till ABF-huset på Sveavägen, där det var rigorösa säkerhetsbestämmelser. En del föredrag spelades in och kunde läggas ut på FINNSAM:s hemsida. Det blev rekordmånga deltagare för en vinterkonferens då över åttio personer hade sökt sig till den här sammankomsten.

Information

*Medlemsbladet FINNSAM-Information har utkommit med fyra nummer. Anita Österman och Hans Bergström har varit redaktörer medan Maud Wedin har varit ansvarig utgivare.

*Ansvarig för FINNSAMs webbplats har varit Maud Wedin.

*För FINNSAMs slutna Facebookgrupp har Bo Hansson varit administratör medan Jan Myhrvold och Maud Wedin har varit moderatörer. Gruppen har ungefär 110 medlemmar.

Arkiv

Ansvarig för FINNSAMs arkivmaterial har varit Lena Gribing. Arkivhandlingarna förvaras på Arkivcentrum Örebro län.

Projekt

*Under året arbetades flitigt med en film om Gävleborgs finnmarker. Filmen lades sedan in i FINNSAM:s videoarkiv i början av påföljande år. Även arbetet med en film om Västernorrlands finnmarker har bedrivits under året. Filmarbetet har stundtals varit mycket hektiskt för Maud Wedin som ansvarar för projektet.

*Maths Östberg har gjort en kontinuerlig uppdatering av FINNSAMs bibliografi, som gör att databasen nu innehåller drygt 17 000 poster på hemsidan.

*Av Jan-Erik Björks bok om finnarna i Kilsbergen finns nu cirka 370 böcker kvar till försäljning. Böckerna förvaras i ett arkiv i S:t Nicolai församlings prästgård.

*Arbetet med ”Det skogsfinska kulturarvet” har fortsatt under året, och författarna börjar bli klara med sina respektive artiklar.

*Kartläggningen av tidiga finska bosättningar i Kolmården har likaså fortskridit under året. Linda Blied har tagit initiativ till att starta en särskild facebook-grupp, FINNSAM Kolmårdsprojektet. Gruppen har 11 medlemmar. Några har även ett gemensamt konto på Dropbox, där vi kan lägga in nytt material om finnarna i Kolmården.

*Gunnar Larssons inventering av finska boplatser under 1600-talet i Uppsala län beviljades under våren ett regionalt projektbidrag från Region Uppsala. Gunnar företog sig bland annat en studieresa på fyra dagar i Östhammars kommun. Här besöktes cirka 25 platser med misstänkt finsk närvaro.

*Av de gårdar som Byggnadsvårdsgruppen för Bergslagen besökte hösten 2018 i Nås och Järna socknar renoverades torkkian vid Bössmens i Stora Digerliden förtjänstfullt under året. Under sommaren lyftes hela huset, fem stockar byttes ut och fem stockar reparerades. Taket har åtgärdats och rian har försetts med ny takplåt. Arbetet utfördes av Timring- och Byggnadsvård från Järna. Gårdsägare Roland Axelsson med familj lade bland annat nytt golv.

1.2 Styrelse och övriga förtroendeposter

Styrelse

FINNSAMs styrelse har under verksamhetsåret 2020 haft följande utseende:

Funktion/motsvarande	Ordinarie	Suppleant
Ordförande	Maud Wedin, Falun	-
Vice ordförande	Jan-Erik Björk, Källby	-
Kassör	Anette Norberg, V. Vargträsk	-
Sekreterare	Tor Eriksson, Örebro	-
Ångermanland-södra Lappland	Maarit Kalela-Brundin, Umeå	Tord Eriksson, Stockholm
Mellannorrland	Maud Wedin, Falun	Linda Blied, Åby
Gävle-Dala/Orsa	Maths Östberg, Alfta	Eva Jernqvist, Delsbo
Bergslagen	Tor Eriksson, Örebro	Kenneth Norrgrann, Västerås
Närke-Tiveden	Lena Gribing, Finnerödja	Yvonne Johansson, Laxå
Värmland	Anita Österman, Gräsmark	Niclas Persson, Torsby
Norge södra Finnskogen	Birger Nesholen, Kirkenær	Jan Myhrvold, Gjerdrum
Norge norra Finnskogen	Asgeir Lindberget, Braske-reidfoss	Mary G. Tangen, Tørberget. <i>Posten är numera vakant, då Mary avled under hösten.</i>

Norska delens ekonomiska redovisning

Kassören i Solør Värmland Finnkulturforenings norska avdelning tar emot inbetalningar åt FINNSAM på ett särskilt konto.

Styrelsen har endast haft ett protokollfört möte. I arbetsutskottet har ingått: ordförande Maud Wedin, kassör Anette Norberg, sekreterare Tor Eriksson samt ordföranden för Solør Värmland Finnkulturforenings norska avdelning Jan Myhrvold.

Firmatecknare

Firmatecknare har för det svenska kontot under året varit ordförande Maud Wedin och kassör Anette Norberg. För det norska kontot har det inte funnits någon firmatecknare.

Revisorer

Revisorer har varit Raili Söderberg, Sävar och Terje Audun Bredvold, Åsnes finnskog.

Valberedning

Valberedningen har bestått av Jon Bodin, Säter, Zeth Johansson, Bålsta och Ingunn Holm, Oslo. Sammankallande har varit Jon Bodin.

2. Ekonomisk redovisning

2.1 Kommentarer till resultat- och balansrapport

Resultatrapport

Kostnaden för medlemsbladet FINNSAM-Information har återigen stigit kraftigt. Under år 2019 var kostnaden för FINNSAM-Info 4 122 SEK, men under år 2020 uppgick kostnaden till 8 496 SEK. Av naturlig anledning med tanke på coronan blev det inga kostnader för resor eller representation år 2020, medan kostnaden år 2019 var 3 623 SEK.

Årets resultat uppgår i Sverige till +13 803 SEK, medan det i Norge uppgår till +5 205 NOK.

Balansrapport

Tillgångarna i Sverige uppgår vid årets slut till 222 434 SEK. Av dessa medel är 82 799 SEK fonderade för olika ändamål. Tillgångarna i Norge uppgår vid årets slut till 20 834 NOK. Av dessa medel är 2 703 NOK fonderade för olika ändamål.

Medlemsläget

Under år 2020 har antalet medlemmar stigit rätt kraftigt i Sverige, medan medlemsantalet i Norge är ungefär samma som föregående år. Totalt har FINNSAM vid årets slut 295 medlemmar, varav 8 stycken är andra föreningar.

Örebro 2021-03-10

Tor Eriksson

Sekreterare

Verksamhetsplan för år 2021

Föreningens tre årliga konferenser påverkas i hög grad av coronan

Vinterkonferensen var tänkt att äga rum i Oslo 5-7 mars med temat Carl Axel Gottlund på Finnskogen 1821-2021. Tyvärr blev konferensen inställd i år p.g.a. coronan.

Vårkonferensen skulle äga rum i Filipstads bergslag 28-30 maj, men p.g.a. coronan blir den inställd även i år.

Höstkongressen som anordnas tillsammans med Solör Värmland Finnkulturförening senareläggs till 1-3 oktober. Här uppmärksammar vi att det är 200 år sedan Gottlund besökte området.

Inbjudningar och representation

Som lokal arrangör för årets Släktforskar dagar i Göteborg står Göteborgsregionens Släktforskare. Tyvärr kan inte mässan anordnas på plats p.g.a. coronan. Istället blir det ett digitalt arrangemang 11-12 september, där ett par personer från FINNSAM håller föredrag, och där FINNSAM avser att presentera föreningen på något vis.

Samma helg, det vill säga 11-12 september anordnas även årets Kulturarvsdagar. Här har vi möjlighet att delta med ett digitalt inslag.

Besök görs av ombud för FINNSAM hos olika intressenter med tanke på kommande verksamhet. Samarbeten är då tänkta att ske med dessa intressenter i samband med konferenser och liknande aktiviteter.

Förhoppningsvis håller medlemmar från FINNSAM även föreläsningar runtom i Skandinavien. Ett tillfälle är på senhösten, då Stockholms Stadsmuseum anordnar en temalördag kring släktforskning hos nationella minoriteter.

Pågående FINNSAM-projekt

Det skogsfinska filmprojektet fortskrider. Filmen om Gävleborgs finnmarker är klar och inlagd i FINNSAMs videoarkiv (www.finnsam.org/videoarkiv). Arbete pågår nu med filmen om Västernorrland som blir klar till sensommaren. Motsvarande filmer om Jämtlands och Västerbottens finnmarker kommer att framställas under 2021-2022 och även filmer om andra län och regioner förbereds.

Arbetet med den nya versionen av boken "Det skogsfinska kulturarvet" rullar så sakteliga vidare. Stora störningar i form av Covid-19 har tyvärr påverkat arbetet mycket negativt. Men snart kan framställandet av boken förhoppningsvis gå vidare.

Vår skogsfinska bibliografi uppdateras kontinuerligt.

En renovering av Oxfallets rökstuga i Nås finnmark blir förhoppningsvis av under året genom Vansbro kommuns försorg.

Projektet kring kartläggning av tidiga spår av finsk bosättning i Skandinavien fortsätter i såväl Uppsala län, som i Kolmården. Ett seminarium anordnas i Kolmården 18-19 september, för att kunna stämma av och gå vidare med forskningen.

Valberedningens förslag till FINNSAMs årsmöte 2021

Vice ordförande Jan-Erik Björk, Källby omval 2 år.

Kassör Anette Norberg, V. Vargträsk omval 2 år.

Mellannorrland

- ordinarie Maud Wedin, Falun omval 2 år.
- suppleant Linda Blied, Åby omval 2 år.

Bergslagen

- ordinarie Tor Eriksson, Örebro omval 2 år.
- suppleant Kenneth Norrgrann, Västerås omval 2 år.

Värmland

- ordinarie Anita Österman, Gräsmark omval 2 år.
- suppleant IngMarie Bohmelin, Sundbyberg och Gunnarskog nyval 2 år.

Norge Finnskogen nord

- ordinarie Asgeir Lindberget, Braskereidfoss omval 2 år.
- Kirsten Tannåneset, Haslemoen nyval 2 år.

Revisor

- Posten som norsk revisor föreslår valberedningen att den vakantsätts.
Orsaken är att det norska kontot för närvarande handhas av Solör-Värmland Finnkulturforeningen på uppdrag av Finnsam och dess svenska kassör.
- Svensk revisorsuppleant. Jon Bodin, Säter. Fyllnadsval 1 år.

Kortfattad presentation av dem som är föreslagna till nyval

IngMarie Bohmelin bor i Sundbyberg och har sin släktgård i Gunnarskog, Värmland. Hon är ordförande i det nybildade Förbundet Skogsfinnars intressen i Sverige. Hennes hemsida: <https://bohmelin.se>

Kirsten Tannåneset, Haslemoen, er aktiv i Finnsam og har vaert med på flere konferanser. Hun er også aktiv i organisasjonslivet i sitt lokal-samfunn.

Jon Bodin, Säter, engagemang i olika styrelser från Säters hembygds-förenings till Dalarnas museums. Har sina skogsfinska anor främst från Bergslagens finnmarker och Rättviks finnmark.

Protokoll från FINNSAM:s årsmöte digitalt

FINNSAM-Finnbygder i Samverkan

Datum: Under perioden 14-31 maj 2021

1. Mötets öppnande
Mötet anses öppnat i och med publiceringen av denna dagordning.
2. Val av justeringsperson
Till justeringspersoner utsågs Barbro Majjgren, Steninge och Lena Wahlstedt, Norrköping.
3. Årsredovisning 2019
 - a) Verksamhetsberättelse inklusive resultat- och balansräkningar
Dessa tre delar ingår i föreningens årsredovisning.
 - b) Revisionsberättelse
Två revisionsberättelser fanns framtagna till årsmötet.
4. Fastställande av årsredovisning 2019
I årsredovisningens verksamhetsberättelse tillades efter påpekande att Mary Tangen uppdaterade bibliografins norska del. I övrigt godkändes årsredovisningen.
5. Beslut om ansvarsfrihet för styrelsen för år 2019
Årsmötet beviljade styrelsen ansvarsfrihet för år 2019.
6. Årsredovisning 2020
 - a) Verksamhetsberättelse inklusive resultat- och balansräkningar
Dessa tre delar ingår i föreningens årsredovisning.
 - b) Revisionsberättelse
För år 2020 föreligger en samordnad revisionsberättelse.
7. Fastställande av årsredovisning 2020
Årsmötet fastställde årsredovisningen för år 2020.
8. Beslut om ansvarsfrihet för styrelsen för år 2020
Årsmötet beviljade styrelsen ansvarsfrihet för år 2020.
9. Medlemsavgift för år 2021
Avgiften kommer eventuellt att behandlas vid medlemsmötet i höst.
10. Verksamhetsplan för år 2021
Styrelsens förslag godkändes av årsmötet.
11. Val av styrelse
Valberedningens förslag godkändes av

årsmötet, vilket innebar att valen till de olika uppdragen föll sålunda:

Vice ordförande – Jan-Erik Björk, Källby (omval 2 år).

Kassör – Anette Norberg, V. Vargträsk (omval 2 år).

Region Mellannorrland:

Ordinarie Maud Wedin, Falun (omval 2 år).

Suppleant Linda Blied, Åby (omval 2 år).

Region Bergslagen:

Ordinarie Tor Eriksson, Örebro (omval 2 år).

Suppleant Kenneth Norrgrann, Västerås (omval 2 år).

Region Värmland:

Ordinarie Anita Österman, Gräsmark (omval 2 år).

Suppleant IngMarie Bohmelin, Sundbyberg och Gunnarskog (nyval 2 år).

Region Norge Finnskogen nord:

Ordinarie Asgeir Lindberget, Braskereidfoss (omval 2 år).

Suppleant Kirsten Tannåneset, Haslemoen (nyval 2 år).

Några synpunkter kom emellertid in från dem som deltog i omröstningen:

I stadgarna står att ordförande och vice ordförande ska vara från Sverige och Norge.

Frågan uppstår om varför valberedningen likväl föreslår en svensk person som vice ordförande. En vice ordförande från Norge skulle enligt inkomna synpunkter underlätta

för då får vi även en person som kan vara firmatecknare i Norge. Personen som lämnade synpunkterna begär att vi ska ändra i stadgarna om detta förfarande inte är praxis.

12. Val av firmatecknare för en tid av 1 år

Årsmötet beslutade att välja för 1 år:

för svenska kontot ordförande Maud Wedin, Bergalid 3, 791 32 Falun och kassör Anette Norberg, Västra Vargträsk 13, 921 92 Lycksele, att teckna firman var för sig, för norska kontot valdes ingen firmatecknare.

Solør-Värmland Finnkulturforening tar ju hand om FINNSAM:s ekonomi i Norge.

Synpunkter kom emellertid in i stil med ovanstående. Arbetet bör inriktas på att finna en norsk medborgare som kan vara firmatecknare och kassör för det norska kontot. Kanske bör även en suppleant finnas på den norska sidan.

13. Val av revisorer och revisorssuppleanter

Valberedningen föreslår att posten som norsk revisor vakantsätts. Orsaken är att det norska kontot för närvarande handhas av Solör-Värmland Finnkulturörening på uppdrag av FINNSAM och dess svenska kassör. Som svensk revisorssuppleant föreslås Jon Bodin, Säter på fyllnadsval för 1 år.

Årsmötet godkände valberedningens förfarande, men avvikande synpunkter flöt in. Enligt mågons åsikt är det ett stadgebrott att inte utse två revisorer. Att ta bort norsk revisor är ett feltänk. Revisorerna är utsedda att granska FINNSAMs hela verksamhet och inte bara bokföreningen. FINNSAM är ett Skandinaviskt nätverk, inte ett svenskt. Någon annan godkänner revisorer med förbehåll att man ska arbeta för att få norska medborgare som kan kontrollera det norska kontot som revisor och revisorssuppleant.

Ovanstående avvikande synpunkter kommer liksom övriga avvikande synpunkter att behandlas på nästkommande styrelsemöte.

14. Val av valberedning

Enligt våra stadgar väljs nu valberedningens ledamöter efter ett rullande schema, där vid första tillfället en ledamot valdes på ett år som sammankallande, en ledamot valdes på två år och den tredje ledamoten på tre år. Nu utgår det ettåriga mandatet, och vi behöver välja en ny ledamot för tre år. Pia Enocson, Los var föreslagen av styrelsen. Årsmötet valde Pia Enocson för en tid av tre år. Valberedningen består nu av Zeth Johansson, Bålsta som med sin kvarstående mandattid på ett år är sammankallande, Ingunn Holm, Oslo med två års mandattid kvar, och så Pia Enocson, Los med tre års mandattid.

15. Kommande konferenser

a) Vårkonferens i Filipstads bergslag den 28-30 maj 2021

Konferensen är tyvärr inställd p.g.a. corona pandemin.

b) Höstkonferens i Mattila den 1-3 oktober 2021

Planering pågår. Uppmärksammar att det är 200 år sedan som C.A. Gottlund gjorde sitt

besök i Solör och Värmland.

c) Vinterkonferens i Oslo den 4-6 mars 2022
Planering pågår. Preliminärt program finns framtaget. Första gången som FINNSAMs konferens arrangeras i Oslo.

d) Vårkonferens i Filipstads bergslag den 20-22 maj 2022

Planering pågår. Preliminärt program är framtaget.

e) Höstkonferens i Hassela 2022

Planering pågår.

16. Digitala Släktforskar dagar den 11-12 september 2021. Planering pågår. Släktforskar dagarna arrangeras i år av GöteborgsRegionens-Släktforskare. Mässan blir en digital variant, där föredrag och utställare medverkar via Internet. FINNSAM kommer att delta på något sätt. Projektbidrag är beviljat med 12 500 kronor av Stadsledningskontoret i Göteborg.

17. Digitala Kulturarvsdagar den 11-12 september 2021

Samtidigt som Släktforskar dagarna arrangeras, anordnas Kulturarvsdagar. Planering pågår för att om möjligt samordna våra aktiviteter.

18. Rapporter

a) Kolmården-seminarium den 18-19 september 2021

Planering pågår. Projektbidrag är beviljat med 10 000 kronor av Länsstyrelsen Östergötland.

b) Film om skogsfinnar i Västernorrland

c) Film om skogsfinnar i Jämtland

d) Film om skogsfinnar i Västerbotten

19. Mötets avslutande

Detta digitala möte avslutades den 31 maj 2021. Antalet röstande uppgår till 31 personer.

Örebro 2021-06-08

Sekreterare

Tor Eriksson

Justerare

Justerare

Barbro Maijgren

Lena Wahlstedt

Det skogsfinnska informationsprojektet

Det skogsfinnska informationsprojektet fortskrider som planerat. Maths Östberg på Finnskogsmuseet uppdaterar kontinuerligt den skogsfinnska bibliografin. Den innehåller idag 17.283 poster.

De skogsfinnska informationsfilmerna finns på FINNSAMs hemsida under videoarkiv. För närvarande pågår arbete med postproduktion av filmen om Västernorrlands finnmarker. Under sommaren har intervjuer och inspelning av miljöer genomförts i Jämtlands län samt i Västerbottens län/region. Dessa filmer beräknas bli klara till försommaren 2022.

Berättelsen om ett kulturarv

Informationsfilmen, del 1

Kulturarvet i Gävleborg

Skogsfinnarnas kulturarv i Gävleborg

Kulturarvet i Dalarna

Skogsfinnarnas kulturarv i Dalarna

Gården Storhullsjön, Stöde

Skogsfinnska släktgård i Medelpad

Gottlund i Svartnäs

Skådespelet Gottlund 1817-2017

Videoarkiv

www.finnsam.org/videoarkiv

Skogsfinnska bibliografi

Sök

Historik

Om

Bibliografi

Länkar

Bokhyllan

Fritextsökning

Vid sökning i fritextfältet ovan kan man blanda t.ex. författarnamn och ord ur en titel. Det sker automatiskt en kombinationssökning mellan orden.

Vid en sökning i de olika fälten till höger sker en kombination mellan sökorden i fälten, om två eller flera fylls i.

[Ställ fråga](#)

Författare

Titel

Personer

Signum

Ämnesord

www.finnsam.org/bibliografi

